

- KLAKKSVÍK Í DAG

Kvinnurnar vunnu 15 oyru um tíman.

Arbeidsmenn krevja grundlönina hækkða.

Arbeidsgevarar ganga við til week-end.

Sáttmálasamráðingur hava farið fram millum arbeidsmanna- og arbeidskvinnufelagið og arbeidsevararnar. Seinasta sunnudag hildu felogini fund um lönar- og aðrar spurningar.

Heilt síðan 1951 hava arbeidsmenn her verið stórliga undirlöntir í mun til arbeidsmenn í Havn, Tvoroyri og í Vági. Undirlönin hevur verið 20 oyr. av grundlönin um tíman — ella fleiri 100 kr. uppá mannin árliga.

Arbeidsmenn krevja nú, at grundlönin fyrri vanligt arbeiði verður hækkad frá 100 til 120 oyru og fyrri kol-, salt- og grótarbeiði frá 105 til 140 oyru um tíman. Hetta mál verður nú latið meginfelaginum til viðari viðgerð.

Grundlönin hjá kvinnunum var 40 oyru. Partarnir eru samdir um, at hon nú verður 55 oyru um tíman. — Sunnudagslönin verður óbroytt 65 oyru um tíman. Kvinnulönin er hækkað 40 oyru um tíman — og 55 oyru sunnudagar.

Arbeidsgevarar ganga við til at arbeidssólk fáa week-end — frí kl. 2 leyrgardag — men eru ikki hugaðir at veita fulla eftirtíðarlön. Somuleiðis er semja um, at arbeidssólk fæst frí á miðdeggi flaggdagin og 1. mai (frí- og fylkingardagur arbeidanna um allan heiminn). Her er tó bert hálvvunið, so leingi 1. mai ikki er heilur frídagur. — Aftrat eru so uppskot komin um, at tað Norðoyastevnuafnan og jóla aftan einans verður arbeiði til miðdags. Um arbeiði verður eftir miðdag hesar dagar, verður lönin eins og fyrri sunnudagsarbeiði.

Samtykt er eisini, at tvífold løn verður latin fyrri alt arbeiði í døgurðatímanum.

Sáttmálin um tað, ið samtykt er, er undirskrivaður og kemur í gildi 1. sept.

John Reid Bjartalíð



Í dag fyllir hin navnfama ítróttahetjan John Reid Bjartalíð 40 ár. — John Reid er væl kendur av øllum ítróttafólki í Føroyum. Fåur sum hann hevur tikið so tunga og gjørt slík megnarverk til frama fyrri ítróttina í Føroyum og tá fyrst og fremst ítróttina í Klakksvík. Í Mong á heiti hevur hann verið hin sjálvskrivaði ítróttaleiðari í bygdini, og væl hevur borið til. — Mangur sigur og mangt meistaraskapið er borið til biggja, og heitari heilsan kundu ítróttafólkini her ikki bera formanninum á 40 ára deginum enn tey 3 Føroyameistaraskapini, ið Kí vann í ár. Undir hansara leiðslu eru nógv meira enn 100.000 kr. nýttar til at seta ítróttavøllarnar í stand og har til hevur Kí fingið egið nútímans holi.

— John Reid hevur tikið lut í mongum øðrum felagsarbeiði, og hann hevur greitt úr hondum skilagott arbeiði í sjónleikarfelagnum, kapppróðrafelagnum, framburðsfelagnum og aðrastaðni. — Hann er so væl mentaður sum fáur. 3. vetrar hevur hann verið á donskum háskúli. Eitt av hansara mentunnar-avreksverkum er Klakksvíkar bókasavn, ið hóast fá ár á baki, verður yvir bókmentum í hópatali — eitt satt bragd. — Ikki er at gloyma hansara leiðslu av teim frálíku Norðoyastevnunum nú í mong ár; tað er eins og alt glíður av sær sjálvum, bert kona hond hansara eigur lut í verkinum. — Tað er sjáldan, at so fjølbroyttar og ríkar gávur og slíkt arbeiðsemi er sameint í sama manni sum eitt nú við John Reid; men av sonnum hevur hetta verið ítróttangdómi, fólk og bygd til almikið gagn, gleði og gamans. John Reid er nú í bestu árum — og bygdin bæði trytur og væntar sær nógv av hansara andliga og handliga mentunnar- og menningaryrki.

Til lukku við degnum.

Vinmaður.

Login alburður. Eg siggi í blóðum, at tjóðveldismenn krógvaðu seg, tá ið statsministerin vitjaði lögtingið. Onkur vildi siga, at teir hildu seg burtur, tá teir ikki vildu vera í rúmi við manni, ið hevði verið við til at sent polití til Føroyar. Mar tykir hetta neyðarsligt og ómannsligt og framum alt ógvuliga lógið; tí, *hussu kundu tá hesir somu menn í tinginum, ið fíggarnevndini og aðrastaðni sita til borðs við teimum monnum, (ja, enn tá ferðast heilt til Suðuroyar at halda talur og geva lögmanni dýrmætta gávur), ið ferð eftir ferð við vælsignisli tjóðveldismanna bonaðu og bóðu Danir um at beita polití eftir egnum landsmonnum?*

Skilja hesir menn framvegis ikki, at teir gera seg til láturen fyrri øllum Føroya fólk?

Klakksvíkingur.

Fødingardagar: 27. aug. Bina Vitalis, Klakksvík, 60, 29. aug. Jacob Joensen, Húsum, 85 og Olivia Johannesen, Húsum, 50, 30. aug. Poul Jacob Olsen, Klakksvík, 39 ár.

Gronlandsskipini eru øll komin. — Seinast Liljan við umleið 900 skpd. Polarstjörnan umleið 1100 skpd. og Skálanes umleið 900 skpd. umframtað kalvan.

Skúlin er burjaður. Barnatalið er út við 700. Hóast undirvísingin fer fram í 5 ymiskum hólum, er — tó bert fyrribils ikki rúm fyrri øllum bornum.

Burtur úr 11 umsókjaram til bæði leysu lærarastovni vóru skúlaneynd og sóknarstýrið á einum máli um at innstilla Ova Frederiksen, Villi Sørensen og Brynjálf Jacobsen til fæsta starvið og Tummás Lenvig, lærara í Norðdepli, Ásvor Joensen og Annfinn Justinussen til tímalærarastarvið. Fyribils rokja Nielsen, prestur, og frú. Ásvor Joensen og Brynjálf Jacobsen vikarstovr.

Keldan er komin undan Íslandi við fullari last.

Carlton hevur verið inni vð 210 tunnum. Flugloy fórt út aftur týsdagin. landaði 180 tn.

Jóannes Patursson landaði 300 tons, er farin til Gronlands.

Háspenningin um Lørvíksfjørð skal hongjast upp í miðjum september. Fundamentini til pelarnar, ið halda skulu háspenningini eru gjørd; tað verða 3 spennir um fjørðin.

Politíið. Talan er um, at politimyndugleikarnir verða at keypa Sjóvinnubankahúsin. Í ovaru hædd skulu vera holi til politíið at búgva í. Niðara hædd, ið nú er banki, skal vera politistøð. Eisini er ætlanin at byggja holi til «salatfatíð» upp at húsunum.

Silvurburðleyp. 1. sept. kunnu Lisa og Poul Juul Rasmussen halda silvurburðleyp.

Úr Íslandi. Á Norðurlandinum veiddu Sigurfarið og Finn systrar 70 og Maritana 90 skpd. seinastu viku.

Tjóðveldismenn á odda

(Framh. av 1. s.)

650 kr. — um mánaðin við tí úrsliti, at føroysk skip eru ómannað.

at skerja og minka prísviðbótina niður í lítið og einki og soleiðis, at so fáir fiskimenn sum virkhovur gjørligt skulu fáa prís viðbót.

at forða fyrri allari prísviðbót til útróðramenn.

at avtaka landshandilin við tí úrsliti, at kostnaðurin av sildaveiðubúgerðini er farin til skýggja, at kiloprisurin av t. d. hveitimjoli og sukri higartil er hækkaður 18 oyru í heilsølu o. s. fr.

at livilíkindi fólksins eru munandi versnað orsakað av hesum inntøkuskerjanum og vørudýrkunum.

Soleiðis kundu vit hildið áfram at nevnt dómi, har tjóðveldismenn hava hálsfevnt landsstýrisflokkinum og rorandi samdir hava skert lut fólksins í teim ágóðum, samfelagið eigur at bjóða íbúgvum landsins.

Einsamallir hava javnaðarmenn barst móti hesum niðingsgerðum tjóveldis-, sambands- og fólka-flokksmanna.

Ring samvitska

Hin stóri danahatarin 14. Sept., málagn tjóðveldismanna, hevur hesa seinastu tíðina leikað í sum argasti ránsmaður, síðan tað frættist, at danski forsetisráðharrin skuldi koma higartil lands. Hetta sama blað hevur roynt so væl tað hevur kunna at drigið saman elligamalt stríð millum Danir og Føroyingar; men tað er sanniliga lítið hjá tjóðveldismönnum at breyðfoða Føroya fólk við. Og harnæst er tað hitt gamla læknastríðið, sum tjóðveldismenn eina mest vóru atvoldin í, sum teir royna at bliva við at jóka uppí saman aftur fyrri at viðlíkahalda hat og ovund millum Danir og Føroyingar — teimum til fyrimunar.

Tað nýtist ikki 14. September nú aftaná alt heljarstríðið í læknamálinum, at smikra fyrri Norðoyingum, tí tað er hvørjum einasta kykni á foldum kunnugt, at eingin bardist harðari móti Klakksvíkingum, enn nettupp tjóðveldismenn á tingi. Teir hava ikki ein einasta stav ella orð at leggja fram, har tað kann prógvast, at teir vístu teimum sømdir, tá ið tað galt um t. styðja teir í teirra ynskjum, Nei,

tað vóru tjóðveldismenn fullvísir í, at vóru teir við til at fremja læknamálið í friði og náðum, so var einki hjá teimum at buldra við og ósa fólk upp, og harvið minni at vinna politiskt. So lítið búnr eru oddafiskar tjóðveldisflokksins.

Tjóðveldismenn skulu ikki sleppa undan tí, at teir eiga líka so stóra skuld í Parkestoni og krákuferðini á Klakksvík við vápnadum politimönnum sum landsstýrisliðið, tað er tí nýttuleyst nú at kasta skuldina á nakra danastjórn, og at kasta við háðandi orðum eftir fíggaráðharranum Kampmann og forsetiráðharranum

Ól tann mikla blaðskrivning, sum 14. nú roynir at nýta fyrri at vísa sín mikla kærlleika móti Norðoyingum, og kaga yvir ta ringu viðferð, sum Klakksvíkingar finu, er uttan nakran veruleika, men einans ein judassar-framferð móti teimum — og einki annað — tað eru eisini allir skilamenn har norðuri fullvísir í. Tað er tí at siga, at er tað nakar, sum vísir háð og spott móti Norðoyingum — so er tað júst 14. Sept. — 14. tekur soleiðis til: «Tit føroysku landsstýrismenn, sum keppa hesar oyggjar og hvussu fólklið livir, tí gingu so langt, at tit boðendu vápnadum liði úr orðum landi til at koma eftir okkum.» Hví fekk landsstýrið hovi til at senda boð eftir vápnadum liði? og var tað uttan stuðul frá tjóðveldismönnum? Nei, teir áttu sín fulla lut í politiferðini til Føroyar. Tá ið læknamálið kom á ting, vóru 3. Klakksvíkingar í 5-mannanevndini, ið skuldi viðgera málið. Teir vóru R. Jacobsen S. P. Zachariassen og Johan Simonsen.

Fyrsti og mesti týðandi tátturin var at broyta sjúkrahússtýrið; men fyrri tí atkvøddu bert javnaðarmenn og Johan Simonsen. Eingin annar tjóðveldismaður, fólkaflokk, ella sambandsmaður vildi geva Norðoyingum tann náttúrliga rætt, hóast teir sambært lóg áttu hann. Heldur ikki vildu tjóðveldismenn atkvøða fyrri, at sjúkrahúslæknin varð frútkin fyrri sjúkrahússapraksis. Aftur her sviku fyrri Norðoyingar! Tað er greitt, at Hákon og Krisjan máttu kenna seg tvífalt sterkar, tá ið teir vístu, at ikki bert teirra egnu menn, men eisini tjóðveldismenn, einki vildu hava við Norðoyingar at gera. — Hvor hevur nú gjørt seg meira sekan í teirri ringu viðgerð, Klakksvíkingar hava verið úti fyrri, enn nettupp tjóðveldismenn (Johan Simonsen undantikin). Nei, tað, fyrst at vera við til at bírta til heljarstríð, og so aftaná, tá ið skaðin tykist at vera ovstórr, tá at royna at tváa seg reinan til hin hvítasta eingil, má sigast at vera so ómannsligt, at tað ikki er til at skriva á nakað hvítt pappír. 14. Sept. kann so framvegis fáa loyvi til at øvunda til meira hatur millum Danir og Føroyingar — men neyvan kemur tað at verða teimum til mikið gagn, tí teir koma so sanniliga at standa Norðoyingum til svárs fyrri gerðir sínar móti teimum, sjálvt um teir royna at gráta krokudillutur í longum greinum, undirskrivaðar »ein av teimum jagstrað« og so framvegis. Ikki nyttar at hava teir til skotbjálva, Hvat ið so Danir sýnast at vera í eygum tjóðveldismanna, so man tað vera ein ógvuliga lítill partur av Føroya fólk, sum leingist eftir at koma at liva undir einræðis harðskapi tjóðveldismanna. Alt tað, sum nú sprikir fram úr 14., er einans av eini ringari samvitsku.

Suðuroyingur.

SPARIKASSI Í VESTMANNA

Færo Amús Sparikasse skal um miðjan næsta mánað opna deild í Vestmanna. Deildin verður at hava innivist í nýggja telefonhúsunum.